LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap

COMPETENTIE MATRIX

Boosting Silver Economy through local community mentoring

Co-funded by
the European Union

Disclaimer

This document was produced under Project Result 2 – LOCAL in-service mentoring training led by Mindshift Talent Advisory. Last version: September 2022

Inhoud

Voorwoord 4
Referentiekader 5
Actief ouder worden 5
Gemeenschapsmentoring 5
Zilveren economie 5
Seniorenondernemerschap 6
LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap 7
Het doel 7
Leeraanpak 7
EQF level 8
Competentie-eenheid 10
UC1 Mentoring 11
UC2 Zilveren economie 13
UC3 Seniorenondernemerschap 15

Co-funded by
the European Union

Voorwoord

De zilveren economie wordt samen met seniorenondernemerschap gezien als cruciale mogelijkheden om het arbeidsleven te verlengen, de ouderdomswerkloosheid terug te dringen en de sociale integratie van ouderen te verbeteren. Zilveren economie houdt alle economische activiteiten verbonden met oudere leeftijdsgroepen in. Het concept is gebaseerd op het idee dat veel ouderen ook na hun pensioen belangrijke economische en maatschappelijke bijdragen blijven leveren en dat ouderen aanzienlijke economische en maatschappelijke voordelen kunnen bieden, vooral als ze gezond en actief zijn.

De Silver Economy maakt het mogelijk om leeftijdsvriendelijke gemeenschappen in heel Europa op te stellen en de snelle technologische en digitale upgrades die verband houden met de COVID-19-beperkingen creëren tal van kansen in de Silver Economy-sectoren.

Het project LOCAL: Boosting Silver Economy through local community mentoring is gericht op ondersteuning bij het opzetten van en bij de toegang verlenen tot een bijscholingstraject voor Silver Economy en Community Mentoring door het creëren van een gevarieerd programma voor doorlopende professionele ontwikkeling, met een competentiematrix en leermateriaal voor het verbeteren van de vaardigheden van onderwijzers en ander professionals in het volwassenenonderwijs bij het ondersteunen van 50plussers, die gevestigd zijn in lokale en afgelegen gebieden, om het potentieel van de zilveren economie te ontdekken als motor voor economische ontwikkeling op lokaal en landelijk niveau.

Leerresultaten, een belangrijk onderdeel van een trainingsprogramma, zijn leidend voor begeleiders tijdens het trainingsproces en informeren de leerlingen over wat ze geacht worden te weten, te begrijpen en te kunnen na een bepaalde leeractiviteit. De LOCAL Competences-matrix is een referentiekader dat bedoeld is om docenten in het volwassenenonderwijs en begeleiders een gemeenschappelijke basis te bieden voor het ontwikkelen van educatief materiaal met betrekking tot mentoring, intergenerationele mentoring, gemeenschapsmentoring, zilveren economie en seniorenondernemerschap.

Referentiekader

Actief ouder worden

Gedefinieerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO, 2002) als het proces van het optimaliseren van gezondheid, participatie en veiligheid om de kwaliteit van leven te verbeteren naarmate mensen ouder worden. "Actief" verwijst naar voortdurende deelname aan sociale, economische, culturele, spirituele en maatschappelijke aangelegenheden. Gezond ouder worden verwijst naar het proces van het ontwikkelen en behouden van het functionaliteit dat welzijn op oudere leeftijd mogelijk maakt (WHO, 2019). Gezondheid en welzijn op oudere leeftijd worden beïnvloed door tal van factoren, waaronder inkomen en opleidingsniveau, etnische achtergrond, lichaamsbeweging en voedingsgewoonten, gezinssituatie en woonarrangementen (WHO, 2002). Beide concepten omarmen een levensloopperspectief of een levenscyclusbenadering, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat de traditionele stadia van onderwijs en opleiding, werk en pensionering steeds minder streng en flexibeler worden gedefinieerd.

Gemeenschapsmentoring

Ook wel community-based mentoring genoemd, houdt in dat vrijwilligers binnen een bepaalde gemeenschap (dit kan een buurt zijn of een gemeenschap gebaseerd op interesses of identiteit) mentorondersteuning bieden aan mensen uit dezelfde gemeenschap. Dit kan worden beschouwd als een vorm van 'collegiale ondersteuning', aangezien het gaat om vrijwillige mentoren met achtergronden of gemeenschapsinstellingen die vergelijkbaar zijn met die van deelnemende mentees. Het doel is om de zelfontplooiing van mentees aan te moedigen, bij te dragen aan het verbeteren van hun sociale netwerken en hen te motiveren om hun doelen te bereiken.

Zilveren economie

Omvat multisectorale activiteiten, producten en diensten die zijn ontworpen om te voldoen aan de eisen en ambities van 50-plussers. Dit omvat gezondheid en welzijn, vrije tijd en toerisme, huisvesting en mobiliteit, consumptiegoederen en -diensten, onderwijs, maatschappelijke en sociale participatie, werkgelegenheid en financiën. Zilveren economie is de economie van de toekomst: glokaal; inclusief, digitaal, circulair, milieuvriendelijk en collaboratief. Door zich op een specifieke demografische groep te richten, komt de zilveren economie de hele samenleving ten goede. Het creëert bijvoorbeeld nieuwe banen en stimuleert overheden om te investeren in strategische plannen ter verbetering van de ondersteuningssystemen voor ouderen (huisvesting, gezondheidszorg, autonoom wonen). De zilveren economie is gebaseerd op het idee dat een gezonde en actieve oudere bevolking enorme economische en maatschappelijke voordelen biedt.

Seniorenondernemerschap

Term die wordt gebruikt om te verwijzen naar personen van 50 jaar of ouder die van plan zijn een bedrijf te starten, momenteel bezig zijn met het starten van een bedrijf of

onlangs zijn begonnen met een bedrijf of die op zoek zijn naar een toegiftcarrière. Andere synoniemen zijn: "senior ondernemer", "oudere ondernemer", "third-age ondernemer".

LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap

Het doel

De LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap is ontworpen als een gemengd doorlopend professioneel programma dat is gericht op het bijscholen van opvoeders, begeleiders en personeel in het volwassenenonderwijs betreffende mentorschapsvaardigheden. De doelstellingen van dit trainingsprogramma zijn 1) om professionals die werkzaam zijn in het volwassenenonderwijs in staat te stellen 50-plussers te ondersteunen bij het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden, en 2) om deze professionals te ondersteunen bij de implementatie van de thematische mentoringcycli gericht op het betrekken van 50-plussers bij mentorpraktijken en zilveren economie-onderwerpen.

Leeraanpak

De LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap past een leerlinggerichte benadering toe door middel van microlearning-technieken. Microlearning-methodologieën zijn speciaal ontworpen voor vaardigheidstraining en zetten een vaardigheid of idee uiteen tot zijn meest essentiële onderdelen, gericht op het aanleren van alleen deze. Goed ontworpen microlearning-cursussen zijn zeer gericht en bestaan uit hapklare oefeningen of "leernuggets".

De belangrijkste kenmerken van een microlearning cursus zijn:

- Korte duur (5-15 minuten)
- Gefocust op een specifiek concept, onderwerp, vaardigheid of idee
- Interactief: audio, video's, games
- Ontworpen voor de smartphone

Er zijn aanzienlijke voordelen van microlearning-cursussen, waaronder:

- Leerlingen zijn aandachtiger
- Goede toegankelijkheid, omdat het meerdere apparaten ondersteunt en verschillende media wat leerlingen aanspreekt.
- Eenvoudig aan te maken en bij te werken
- De focus op één leerresultaat per keer, zodat leerlingen eventuele kleine hiaten in kennis of vaardigheden kunnen opvullen

Wegens deze aspecten wordt microlearning gezien als een ideaal model voor de inhoud van de LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap. Microlearning-technieken stellen leerlingen in staat middelen te selecteren en te gebruiken die het meest van toepassing zijn op hun huidige behoeften via elk apparaat, waardoor de de cursus relevanter wordt voor hun werk. Het leerlinggerichte karakter vergroot de betrokkenheid, verbetert de training en werkefficiëntie, en wekt de interesse van de leerling om op zoek te gaan naar aanvullende opleidingsmogelijkheden.

EQF level

In het kader van EQF worden leerresultaten beschreven in termen van kennis (d.w.z. theoretisch en/of feitelijk leerdomein), vaardigheden (d.w.z. cognitief en praktisch leerdomein) wat een persoon moet weten), en verantwoordelijkheid en autonomie (d.w.z. , instelling ten opzichte van effectief leren). De onderstaande tabel geeft een overzicht van acht niveaubeschrijvingen van het EQF.[1]

Niveaus	Kennis	Vaardigheden	verantwoordelijkheid en autonomie
1	Algemene basiskennis	Basisvaardigehden waarmee eenvoudige taken kunnen worden uitgevoerd	presteert onder direct toezicht
2	Feitelijke basiskennis	cognitieve en praktische basisvaardigheden die nodig zijn om eenvoudige regels en hulpmiddelen toe te passen	Presteert onder begeleiding met enige autonomie
3	Kennis van feiten, principes, processen en algemen concepten	een scala aan cognitieve en praktische vaardigheden die nodig zijn om basismethoden, hulpmiddelen, materialen en informatie toe te passen	verantwoordelijkheid nemen voor het voltooien van taken, gedrag aanpassen aan omstandigheden
4	Feitelijke en theoretische kennis	een scala aan cognitieve en praktische vaardigheden die nodig zijn om oplossingen voor specifieke problemen te bedenken	Jezelf managen
5	Uitgebreide, toegespitste, feitelijke en theoretische kennis	een uitgebreid scala aan cognitieve en praktische vaardigheden die nodig zijn om creatieve oplossingen voor abstracte problemen te bedenken	het uitoefenen van leiding en toezicht; beoordelen en ontwikkelen van de prestaties van zichzelf en anderen
6	Geavanceerde kennis met een kritisch begrip van theorieën en concepten	geavanceerde vaardigheden, blijk geven van beheersing en innovatie, in staat om complexe en onvoorspelbare problemen op te lossen	managen van complexe activiteiten of projecten; verantwoordelijkheid nemen voor het managen van de professionele ontwikkeling van anderen
7	Zeer gespecialiseerde kennis; kritisch bewustzijn van kennis	gespecialiseerde probleemoplossende vaardigheden die nodig zijn om nieuwe kennis en procedures te ontwikkelen	complexe en onvoorspelbare situaties beheren en omvormen
8	hoogst gevorderde kennis	de meest geavanceerde en gespecialiseerde vaardigheden en technieken	blijk geven van substantiële autoriteit, innovatie, autonomie en academisch gedrag

De LOCAL-bijscholingstraining is ontworpen in overeenstemming met het Europees Kwalificatiekader niveau 5 en de leerresultaten (LO's) worden beschreven in termen van de

[1] Adapted from: https://europa.eu/europass/en/description-eight-eqf-levels

kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om professionals die werkzaam zijn in het volwassenenonderwijs in staat te stellen 50-plussers te ondersteunen bij het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden. De ECVET-formule die wordt toegepast is 25 uur = 1 punt.

EQF niveau beschrijvingselementen[2]		
Kennis	**Vaardigheden**	**Attitudes**
Beschreven als theoretisch en/of feitelijk	Beschreven als cognitieve (met toepassing van logisch, intuïtief en creatief denken) en praktische vaardigheden (met zekere handigheid en toepassing van methoden, materialen, gereedschappen en instrumenten)	Beschreven als het vermogen van de leerling om kennis en vaardigheden autonoom en verantwoordelijk toe te passen.

EQF niveau 5 beschrijvingselementen[3]		
Kennis	**Vaardigheden**	**Attitudes**
Uitgebreide, toegespitste, feitelijke en theoretische kennis binnen een werk- of studiegebied en een besef van de grenzen van die kennis	Een uitgebreid scala aan cognitieve en praktische vaardigheden die nodig zijn om creatieve oplossingen voor abstracte problemen te bedenken	Beheer en toezicht uitoefenen bij werk- of studieactiviteiten waar onvoorspelbare situaties kunnen optreden; het beoordelen en verder uitwerken van de prestaties van zichzelf en van anderen

Competentie-eenheid

De LOCAL-bijscholingstraining voor mentorschap bestaat uit drie onafhankelijke Units of Competence (UC), competentie-eenheden, een aantal samenhangende leerresultaten onderworpen aan evaluatie en zelfstandige validatie.

De Mentoring UC is ontworpen om mentorschapsvaardigheden van opvoeders, begeleiders en personeel dat werkzaam is in het volwassenenonderwijs te verbeteren en te stimuleren; en zowel de zilveren economie als seniorenondernemerschap UC's zijn ontwikkeld om deze professionals te voorzien van relevante kennis en belangrijk materiaal om mentorcycli op te zetten met de eindbegunstigden van het project (50-plussers).

Elke UC's bestaat uit theoretisch leermateriaal en twee casestudy's. De eerste casus is een toelichting van de inhoud . De tweede casus legt een probleem voor dat door de leerling moet worden opgelost.

[2] Description of the eight EQF levels : https://europa.eu/europass/en/description-eight-eqf-levels (last access 02/05/2021)

[3] https://europa.eu/europass/en/description-eight-eqf-levels (last access 02/05/2021)

Figure 1: LOCAL in-service mentoring training units of competence

UC1 Mentoring

Ontwikkeld door Mindshift Talent Advisory

Het doel van deze competentie-eenheid (UC) is om opvoeders, begeleiders en personeel dat werkzaam is in het volwassenenonderwijs de kennis en vaardigheden te bieden om 50-plussers te helpen mentorschapsvaardigheden te verwerven, met name met betrekking tot het plannen, opstellen, implementeren en evalueren van intergenerationele en gemeenschapsmentorprogramma's. Deze UC is ook bedoeld voor docenten in het volwassenenonderwijs die 50-plussers leren over de voordelen van mentorschap voor het stimuleren van de zilveren economie. Ook bevat deze UC een oefening over doelstellingen voor duurzame ontwikkeling in de lokale context.

LU1 | Mentoring 101	
Kennis	Een definitie van mentorschap Kennis van de verschillende mentormodellen Kennis van de verschillende fasen van een mentorrelatie
Vaardigheden	De ethiek van mentorschap bespreken De kenmerken van de verschillende mentormodellen analyseren

	De relevantie van mentoring om de ondernemersvaardigheden van 50-plussers te stimuleren, demonstreren
Attitudes	50-plussers adviseren over de voor- en nadelen van formeel mentorschap 50-plussers begeleiden binnen een formeel mentorprogramma

LU2 | Mentorvaardigheden: de mentor vs de mentees	
Knowledge	De vaardigheden van goede mentor herkennen Kennis van de vaardigheden van een mentee
Vaardigheden	Een verband kunnen leggen tussen mentorvaardigeheden en de belangrijkste ondernemersvaardigheden Verschillende mentorstrategieën toepassen om te voldoen aan de verwachtingen, leerstijlen en behoeften van 50-plussers
Attitudes	Eigen mentorvaardigheden kunnen beoordelen Het evalueren van de verwachtingen, leerstijlen en behoeften van 50-plussers als mentees

LU3 | Intergenerationele mentoring en gemeenschapsmentoring	
Kennis	Definitie van intergenerationele mentoring Definitie van gemeenschapsmentoring Intergenerationele mentoring en gemeenschapsmentoring kunnen onderscheiden
Vaardigheden	Een overzicht van de voordelen van intergenerationeel mentorschap om de ondernemersvaardigheden van 50-plussers te verbeteren kunnen geven De voordelen van gemeenschapsmentoring om de ondernemersvaardigheden van 50-plussers te verbeteren tonen De praktijk van gemeenschapsmentoring bespreken
Attitudes	Steun bieden aan 50-plussers bij het opbouwen van succesvolle mentorrelaties binnen hun gemeenschappen Advies bieden aan 50-plussers die deelnemen aan intergenerationele mentorprogramma's en/of gemeenschapsmentorprogramma's

LU4 | Het plannen en implementeren van een gemeenschapsmentorprogramma	
Kennis	Kennis van de belangrijkste kenmerken van een gemeenschapsmentorprogramma Kennis van de specifieke kenmerken van een gemeenschapsmentorprogramma Verschillende soorten gemeenschapsprogramma's kunnen vergelijken
Vaardigheden	De geschiktheid van verschillende soorten mentorprogramma's beoordelen voor een gemeenschapsmentorprogramma Een mentorprogramma voor de gemeenschap opstellen dat op korte en lange termijn kan worden geïmplementeerd Methodologieën, tools en bronnen selecteren om een gemeenschapsmentorprogramma te lanceren en te monitoren
Attitudes	50-plussers begeleiden bij het plannen en implementeren van een gemeenschapsmentorprogramma 50-plussers aanmoedigen om zich te schrijven als mentor bij een gemeenschapsmentorprogramma

UC2 Zilveren economie

Ontwikkeld door INFODEF

Deze competentie-eenheid heeft tot doel opvoeders, begeleiders en personeel werkzaam in het volwassenenonderwijs kennis te laten maken met de basisconcepten van de zilveren economie, namelijk het zakelijke potentieel ervan in de digitale wereld en de trends van consumenten binnen de zilveren economie. Het is ook bedoeld om relevante kennis te bieden over de kenmerken van leeftijdsvriendelijke bedrijven. De casestudy's ter ondersteuning van de inhoud van de unit hebben betrekking op een innovatieve technologische oplossing voor de zorgsector en de creatie van een mobiele app gericht op de behoeften van ouderen.

LU1 | Gezond en actief ouder worden	
Kennis	Beschrijven hoe de 50+ generatie anders ouder wordt De specifieke industrieën herkennen waar vraag is naar producten of diensten vanuit de 50+ generatie
Vaardigheden	Statistieken met betrekking tot gezond en actief ouder worden analyseren De uitdagingen en kansen met betrekking tot gezond en actief ouder worden evalueren
Attitudes	Advies bieden over hoe gezond en actief ouder worden kan worden bereikt Jongere generaties begeleiden op weg naar gezond en actief ouder worden

LU2 | Zilveren economie 101	
Kennis	Definitie van de zilveren economie De trends binnen de zilveren economie kunnen uitleggen
Vaardigheden	De perspectieven bespreken die de zilveren economie met zich meebrengt De zakelijke perspectieven van de zilveren economiesector analyseren
Attitudes	50-plussers aanmoedigen om te profiteren van de zilveren economiesector Collega's de zilveren economie helpen begrijpen

LU3 | Digitale zilveren economie	
Kennis	Het potentieel van de zilveren economiesector in verband brengen met de toenemende digitalisering van de samenleving De opkomende technologische trends voor consumenten binnen de zilveren economie uitleggen
Vaardigheden	Aantonen hoe de opkomende technologische trends voor consumenten binnen de zilveren economie kunnen worden toegepast op hun lokale omgeving Analyseren hoe steden en openbare ruimtes zich moeten aanpassen aan de behoeften van de vergrijzende generaties
Attitudes	50-plussers begeleiden met het kennis maken met de nieuwe technologische trends Op de hoogte blijven van de producten en diensten voor consumenten binnen de zilveren economie

LU4 | Leeftijdsbewuste business	
Kennis	Uitleggen wat leeftijdsbewuste bedrijven zijn Kennis van mogelijke maatregelen om de behoeften van 50-plussers als consumenten te bevredigen
Vaardigheden	AgeTech-oplossingen voor de Silver Economy-sector analyseren Zakelijk potentieel van AgeTech-oplossingen voor de zilveren economiesector analyseren
Attitudes	50-plussers begeleiden bij het ontwerpen van een plan voor een sociaal bedrijfsmodel

	Voorstellen voor bedrijfsmodellen gericht op maatschappelijke uitdagingen evalueren

LU5 | Zilveren economie en duurzaamheid : de rol van 50-plussers als consument	
Kennis	Bewust zijn van de behoeften van 50-plussers als consumenten Uitleggen hoe de zilveren economiesector kan voldoen aan de behoeften van 50-plussers als consumenten
Vaardigheden	De verschillende belanghebbenden herkennen die betrokken kunnen zijn bij de oprichting van een bedrijf voor ouderen in de zorgsector Het businessplan van een innovatieve technologische oplossing voor de ouderenzorg analyseren
Attitudes	Lokale vestigingen en bedrijven analyseren betreffende de behoeften van 50-plussers Bewustwording creëren voor de behoeften van 50-plussers als consumenten

UC3 Seniorenondernemerschap

Ontwikkeld door The Rural Hub

Het doel van deze competentie-eenheid (UC) is om docenten, begeleiders en personeel werkzaam in het volwassenenonderwijs de kennis en vaardigheden te bieden om 50-plussers te ondersteunen bij het verwerven van essentiële kennis over het concept en de belangrijkste kenmerken van seniorenondernemerschap. Deze UC begeleidt ook personeel werkzaam in het volwassenenonderwijs die 50-plussers leren over de voordelen van het beginnen van een ondernemerstraject (zelfstandig ondernemerschap) met speciale aandacht voor zakelijke perspectieven van de sociale-innovatiesector.

LU1 | Seniorenondernemerschap 101	
Kennis	Definitie van seniorenondernemerschap De verschillende soorten ondersteuning en informatiebronnen die beschikbaar zijn voor oudere ondernemers verzamelen De uitdagingen en voordelen van oudere ondernemer worden, beschrijven
Vaardigheden	D eigen overdraagbare vaardigheden identificeren en deze vaardigheden koppelen aan senior ondernemerschap De verschillende motivaties onderscheiden voor het starten van een onderneming
Attitudes	50-plussers adviseren over de voor- en nadelen van seniorenondernemerschap 50-plussers begeleiden bij het uitwerken van een ondernemerstraject

LU2 | Sociale innovatie en ondernemerschap met impact	
Kennis	Definitie van sociale innovatie Definitie van sociaal ondernemerschap Definitie van sociale impact
Vaardigheden	Relevante initiatieven op het gebied van sociaal ondernemerschap vinden Evalueren of programma's voor sociaal ondernemerschap aansluiten bij de eigen professionele interesses De verschillende motivaties voor het starten van een sociale onderneming herkennen
Attitudes	Informeren over de impact en voordelen van sociale innovatiebedrijven 50-plussers aanmoedigen om sociaal ondernemer te worden

LU3 | Soorten sociale bedrijven en strategieën voor sociale bedrijven	
Kennis	Kenmerken van een sociale onderneming vaststellen De verschillende benaderingen van sociaal ondernemerschap beschrijven De verschillende soorten sociale ondernemingen identificeren
Vaardigheden	Gebruikmaken van acties, ervaringen en projecten van verschillende sociale ondernemingen in een bepaald gebied Uitleggen welke stappen er komen kijken bij het starten en ontwikkelen van een sociale onderneming
Attitudes	50-plussers begeleiden met betrekking tot trainingen en ondersteuning voor het opzetten van sociale ondernemingen Advies bieden met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering van plannen, programma's, projecten en activiteiten, om de implementatie van sociale initiatieven te versnellen

LU4 | Case study: Werkgelegenheid boven de vijftig: De voor- en nadelen van zelfstandig ondernemerschap	
Kennis	De realiteit contextualiseren van werkloosheid boven de 50 De relevante vaardigheden voor seniorenondernemerschap opsommen

	De voor- en nadelen van zelfstandig ondernemerschap beschrijven
Vaardigheden	Zelfevaluatie van de eigen ondernemerscompetenties Werkgelegenheid binnen de sociale bedrijfssector en de zilveren economiesector verkennen
Attitudes	50-plussers begeleiden betreffende het aangaan van professionele relaties met mensen en bedrijven met als doel samen te werken aan gemeenschappelijke projecten en bedrijven Advies bieden met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering van plannen, programma's, projecten en activiteiten, om de implementatie van sociale initiatieven te versnellen

LOCAL

Boosting Silver Economy through local community mentoring

Co-funded by the European Union

"The European Commission's support of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission can not be held responsible for any use which may be made of the information therein".

Project Number: **2021-1-PT01-KA220-ADU-000033443**